

exekucí dobývati, prozatimního opatření. Lze-li tedy vésti exekuci, pak pravidelně, není-li zvláštních okolností, kterých žalobkyně ani netvrdí, prozatimní opatření povolit nelze. Spor o výživné byl mezi stranami uklizen soudním smírem ze dne 6. září 1918, uzavřeným u krajského soudu ve Sv. Hypolitě. Jelikož smír je v Československu vykonatelným, nelze za těchto okolností povolit prozatimní opatření k zajištění výživného, ježto žalobkyně exekucí může je dobývati (nař. ze dne 19. března 1919, čís. 145 sb. z. a n.). V žalobě nedomáhá se žalobkyně změny soudního smíru pro změněné poměry, nýbrž nového rozhodnutí sporu smírem již uklizeného. Neosvědčuje, že jí přísluší ještě další nárok, než smírem byl ustanoven, a proto nelze považovati za tvrzený a osvědčený další nárok mimo onen nárok na výživné, jenž byl smírem upraven. Ze smíru sice neplyne, že byl uzavřen jenom dočasně nebo podmíněně, jak tvrdí žalovaný, ale to nerozhoduje, protože to ani žalobkyně netvrdí; naopak žalobkyně se dovolává smíru jako nepodmíněného, uvádějíc jen, že žalovaný ho nedodrží. Dle žalobních tvrzení nemá tedy žalobkyně nároku mimo toho, pro který může vésti exekuci, netvrdí ho a není tedy ani po tento další nárok prozatimního opatření potřeba, pokud se týče schází tvrzení takového nároku.

N e j v y š š í s o u d obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Rekursní soud vychází z předpokladu, že žalující strana má možnost, donutiti exekuci stranu žalovanou ku placení výživného měsíčních 266 Kč, ke kterémuž placení se žalovaná strana zavázala soudním smírem ze dne 6. září 1918, uzavřeným u krajského soudu ve Sv. Hypolitě, takže zde není podmínek pro povolení prozatimního opatření. S rozhodnutím tímto bylo by lze souhlasiti v případě, kdyby předpoklad rekursního soudu, že onen soudní smír tvoří exekuční titul pro vymáhání 266 korun v čsl. měně, byl opodstatněn. Pro správnost tohoto předpokladu není však v přednesu stran opory, neboť smír, uzavřený dne 6. září 1918, tudíž ještě před měnovou rozlukou, zní toliko na koruny a neposkytuje řízení o prozatimním opatření možnost pro rozhodnutí, zda v přítomné době představuje smluvená částka koruny měny čsl. či měny rakouské. Odpadnutím tohoto předpokladu nabývá však právní základna věci zcela jiné tvárnosti a jest vzíti v úvahu toliko to, že žalující strana uplatňuje vůči straně žalované nárok opřený o § 91 obč. zák. a že tato strana straně žalující vůbec ničeho na výživu neplatí. Za těchto okolností jsou zákonné podmínky pro povolení prozatimního opatření podle §u 382 čís. 8 ex. ř. splněny a bylo proto rozhodnouti, jak výše se stalo.

Čís. 3831.

I prodloužení úmluvy o rozsudím musí se státi formou písemnou (§ 577 c. ř. s.), již nelze jiným způsobem nahraditi.

Omezena-li účinnost smlouvy o rozsudku na určitou lhůtu, dlužno ve lhůtě té vynéstí nález, nestačí, že bylo ve lhůtě jednáno.

(Rozh. ze dne 6. května 1924, Rv II 155/24.)

Strany uzavřely smlouvu o rozhodčím, dle níž měl nález býti vyneseno do konce února 1923. Ježto nález byl prohlášen teprve dne 6. března 1923, domáhal se žalobce jeho bezúčinnosti. Procesní soud první stolice uznal dle žaloby, odvolací soud žalobu zamítl. Důvody: Odvolání je opodstatněno, neboť žalovaným uplatňovaný odvolací důvod nesprávného právního posouzení věci jest dán. Žalobce uplatňuje jen důvod neúčinnosti rozhodčího výroku podle §u 595 odstavec první c. ř. s., tvrdě, že rozhodčí výrok jest neúčinným, jelikož rozhodčí smlouva před vynesením rozsudku pozbyla uplynutím doby dne 28. února 1923 platnosti, a že proto rozhodčí soudcové v době vynesení rozhodčího výroku dne 6. března 1923 nebyli již oprávněnými soudci. Avšak žalobcovu názoru, který přijal i první soud za svůj, nelze přisvědčiti. Zákon v §u 577 c. ř. s. vyžaduje ovšem ku platnosti rozhodčí smlouvy písemní formu. Důvod, proč tomu tak jest, spočívá zřejmě jednak v tom, by byla jasnou písemnou úmluvou nade vší pochybnost zjištěna vůle stran, že chtějí, by rozhodnutí určitých právních poměrů mezi nimi stalo se rozhodčím soudem, jednak v tom, že rozhodčí soudcové, kterým jest přísně zkoumati příslušnost jen na základě listiny, nemohou býti v pochybnostech o tom, že strany uzavřely takovou smlouvu. Odvolací soud sdílí žalobcův názor, že bylo třeba, byla-li rozhodčí smlouva uzavřena jen na určitou dobu, ku platnému jejímu prodloužení zase písemné formy, ježto, jak správně uvádějí důvody prvního soudu, uplynutím doby smlouva uhasne a jde pak při prodloužení jejím vlastně o novou smlouvu, kterou dle přesného doslovu §u 577 c. ř. s. zase jen písemně lze uzavřít, takže ústní úmluvou by nemohlo docíleno býti prodloužení úmluvy, uplynutím lhůty uhaslé, i když tato byla původně uzavřena v písemné formě. Avšak požadavku tomu bylo v tomto případě dle názoru odvolacího soudu vyhověno. Odvolací soud má na základě spisů rozhodčího soudu za prokázáno, že obě strany ustanovení rozhodčí smlouvy, dle něhož měl rozhodčí výrok býti vyneseno do 1. února 1923, změnily písemnou dohodou v ten způsob, že lhůtu, do které měl býti rozhodčí výrok vyneseno, prodloužily, nejprve do 15. února 1923 a pak do 1. března 1923, jak tomu nasvědčuje i obsah rozhodčí smlouvy ve spisech těch založené. Odvolací soud má dále na základě protokolu ze dne 27. února 1923, sepsaného rozhodčím soudem o jednání, toho dne mezi stranami v jejich přítomnosti o sporném předmětu provedeném, za prokázáno, že rozhodčím soudem bylo přítomným stranám sděleno, že vynesení rozsudku ve věci stane se po provedení důkazu přísežným výsledkem žalovaného okresního soudu v Č., že k ústnímu prohlášení rozsudku budou obě strany volány a že rozsudek může býti prohlášen i v nepřítomnosti stran, což vše obě strany vzaly bez námitek na vědomí. Odvolací soud dospívá na základě tohoto skutkového zjištění k závěru, že strany, vzavše ono prohlášení rozhodčího

soudu na vědomí, daly tak i písemní formou, kterou tu nahraňuje uvedené protokolární zjištění, na jevo svůj souhlas a vůli, že rozhodčí smlouvu prodlužují až do ústního vynesení rozsudku. Neodporuje zajiště duchu zákona, jestli písemná forma §u 577 c. ř. s. vyjádřena protokolárně, když zákon nevyžaduje zvláštního způsobu této písemné formy a účelu, zákonem požadovaného a shora již vytčeného, jest tím také dosaženo. Rozhodčí smlouva mezi stranami byla dle toho i v době vynesení rozhodčího výroku v platnosti a soudcové rozhodčí byli oprávněni ve věci výrok vynést. Žalobcem k odůvodnění jeho žalobního nároku uplatňovaný důvod nemá tudíž v §u 595 čís. 1 c. ř. s. opory.

N e j v y š š í s o u d obnovil rozsudek prvního soudu.

D ů v o d y:

Odvolací soud posoudil věc nesprávně po právní stránce. Předpisy soudního řádu jsou rázu veřejnoprávního, lze je proto jen přesně vykládati a uchýliti se od nich v případech, kde to zákon dovoluje, ať výslovně nebo mlčky, tím, že vzhledem k jiným předpisům lze předpokládati souhlas zákonodárcův. Tím přesněji jest vykládati předpisy c. ř. s. o řízení před soudy rozhodčími, jež jsou rázu vyjimečného, a od nichž lze se uchýliti jen tam, kde to zákon výslovně dopouští. Nařizuje-li § 577 c. ř. s., že smlouva o rozsudí musí býti zřízena písemně, patrně z těchto slov, zejména ze slova »musí«, že zákon nedopouští vůbec úchyly. Důsledkem toho stanoví § 595 pod čís. 1, že výrok rozsudích je bezúčinným, pozbyla-li smlouva před vynesením nálezu účinnosti, což nastává i v tom případě, byla-li omezena na určitou dobu, jež vypršela před vynesením nálezu. Ovšem mají strany, jimž zákon přiznává v tomto směru právo disposiční, na vůli, prodloužiti platnost původní smlouvy, avšak v tom jsou vázány předpisy zákona, že se tak může státi jen v předepsané formě písemné. Nebyla-li tato forma zachována, může kterákoli ze stran domáhati se podle §u 595 c. ř. s. čís. 1 bezúčinnosti nálezu. Dle nesporného přednesu stran byla v tomto sporném případě platnost a účinnost smlouvy o rozsudí prodloužena do 1. března 1923, kdežto nálež byl vynesěn teprve po tomto dni. Tím odůvodněn jest jak po stránce skutkové, tak i právní žalobní nárok na bezúčinnost nálezu. Nezáleží na tom, že rozsudí skutečně jednali ve sporu před tímto dnem a usnesli se na procesuálních opatřeních, sloužících k vyjasnění sporu, rozhodnou jest jediné okolnost, že nedošlo k nálezu za platnosti písemné smlouvy. Nedostatek tento nemohl býti nahrazen ani způsobem, jež pokládá odvolací soud mylně za dostatečnou náhradu písemné formy, jež je pro účinnost nálezu nepostrádatelnou podmínkou, takže jiným způsobem nemůže býti vůbec nahrazena.

Čís. 3832.

Exekuce podle §u 354 ex. ř. jest nepřípustná, jde-li o činy, zasahující do práv osoby třetí. Vymáhajícimu věřiteli přísluší pouze nárok na náhradu interese dle §u 368 ex. ř.

(Rozh. ze dne 7. května 1924, R I 322/24.)